

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025- Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, bendradarbiaudama su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija (toliau – LRVK), parengė ir pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano ir metinės pažangos ataskaitos rengimo ir įgyvendinimo“ projektą (toliau – FSP nutarimo projektas) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 17 d. nutarimo Nr. 967 „Dėl Nacionalinės reformų darbotvarkės rengimo ir įgyvendinimo“ pripažinimo netekusiu galios projektą (toliau – NRD nutarimo projektas) (toliau kartu – Nutarimų projektai), kuriais įgyvendinamas 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97, (toliau – Reglamentas).

Nutarimų projektai apsparstyti 2025 m. vasario 4 d. tarpinstitucinio pasitarimo metu. Į LRVK Teisės grupės pastabą dėl FSP nutarimo projekto atsižvelgta. Teikiamas patikslintas FSP nutarimo projektas. Patikslinimai techninio pobūdžio:

- 1) 1.3 papunktyje Grupės nepirmininkaujančio Ministro Pirmininko patarėjo pavaduojančiu nariu numatomas kitas Ministro Pirmininko patarėjas;
- 2) 2.2.2.4. papunktyje patikslinamas Reglamento numeris.

I. Sprendžiama problema	<p>Nutarimų projektai parengti, siekiant tinkamai įgyvendinti Reglamento 11 straipsnio 1, 3–5 dalis, 12–14 straipsnius, 15 straipsnio 1 ir 2 dalis, 21 straipsnio 1–3 dalis, 31 straipsnio 2 ir 3 dalis.</p> <p>2024 metų pavasarį pasibaigė Europos Sąjungos (toliau – ES) ekonominės valdysenos sistemos peržiūra – nuo 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo Reglamentas.</p> <p>Reglamente nebėra Stabilumo programos ir Nacionalinės reformų darbotvarkės – buvusių pagrindinių nacionalinių Europos semestro dokumentų, reikalingų ES valstybių fiskalinei priežiūrai vykdyti ir ekonominei politikai koordinuoti. Tačiau visoms ES valstybėms numatyta prievolė rengti Stabilumo programą ir Nacionalinę reformų darbotvarkę pakeičiantį FSP (angl. <i>Fiscal Structural Plan</i>) – strateginio pobūdžio dokumentą, apimantį bent 4 ateities metų laikotarpį ir rodantį Vyriausybės įsipareigojimą:</p> <ol style="list-style-type: none">1) vykdyti struktūrines reformas ir įgyvendinti investicijas, kurias atlieptų:<ol style="list-style-type: none">a) Tarybos, vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 121 straipsniu, priimtas Lietuvai skirtas rekomendacijas (toliau – Tarybos rekomendacijos) arba prisidėtų prie šių Tarybos rekomendacijų įgyvendinimo (angl. <i>Country Specific Recommendations</i>, CSR);b) reformų, investicijų ar kitas priemones, skirtas Tarybos rekomendacijoms dėl makroekonominių disbalansų panaikinimo įgyvendinti,
-------------------------	--

ar prevenciją pagal 2011 m. lapkričio 16 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1174/2011 dėl vykdymo užtikrinimo priemonių, skirtų perviršiniams makroekonominiams disbalansams naikinti euro zonoje, ir 2011 m. lapkričio 16 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo, jeigu Lietuvai yra taikoma makroekonominių disbalansų procedūra;

c) reformų ir investicijų priemonės, pagrindžiančias koregavimo laikotarpio, kaip jis apibrėžtas Reglamente, pratęsimą, jeigu rengdama FSP Lietuva yra numačiusi naudotis koregavimo laikotarpio pratęsimo sąlyga, numatyta Reglamento 14 straipsnyje;

d) reformų ir investicijų priemonės, parodančias, kaip Lietuva atsižvelgia į bendrus ES prioritetus.

FSP gali būti pateiktos reformų ir investicijų priemonės, kurios jau yra numatytos Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane (EGADP planas), jeigu jos atliepia a, b, d punktuose nurodytus reikalavimus;

2) **užtikrinti vidutinio ir ilgojo laikotarpių valdžios sektoriaus finansų tvarumą**, kuris išreiškiamas valdžios sektoriaus skolos dydžiu, o finansų tvarumo siekiama valdant valdžios sektoriaus išlaidas. Tai yra FSP fiskalinė dalis – Vyriausybės įsipareigojimas bent 4 ateinančius metus laikytis ir neviršyti Tarybos patvirtintų valdžios sektoriaus išlaidų augimo ribų (limitų).

Reikalavimai FSP turiniui pateikti Reglamento 13 straipsnyje, o platesnis reikalavimų FSP turiniui išaiškinimas – Europos Komisijos (toliau – EK) gairėse valstybėms narėms dėl informacijos, kuri turi būti pateikta FSP ir MPA, (C/2024/3975, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403975).

Reglamento 36 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta, kad valstybės narės savo pirmąjį FSP turi parengti ir pateikti EK iki 2024 m. rugsėjo 20 d. Antrasis ir vėlesni FSP turės būti rengiami kas 4 arba 5 metus (priklausomai nuo šalyje nustatytos Vyriausybės kadencijos trukmės) paskutiniaisiais galiojančio FSP laikotarpio metais ir pagal Reglamento 11 straipsnio 1 dalį teikiami EK iki balandžio 30 dienos.

Reglamento 36 straipsnyje numatyta pereinamojo laikotarpio nuostata, kad EK ir valstybė narė gali sutarti nukelti pirmojo FSP pateikimo terminą protingam laikotarpiui.

Įvertinus tai, kad FSP turi būti strateginio pobūdžio dokumentas, rodantis tiek tai, kokią ekonominę ir fiskalinę politiką bei kokiomis priemonėmis Vyriausybė įsipareigoja įgyvendinti savo kadencijos laikotarpiu, tiek tai, kad 2024 metų spalio mėnesį vyksta Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai, o po jų bus sudaryta nauja Vyriausybė, patvirtinta kitos Vyriausybės nauja programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas, pirmąjį Lietuvos FSP būtų tikslinga rengti ir teikti EK bei Tarybai jau kitai Vyriausybei. Todėl Finansų ministerija kreipėsi į EK, prašydama nukelti FSP teikimo EK terminą iki 2025 m. balandžio 30 d., ir gavo EK sutikimą terminą nukelti.

Atsiskaitymas už FSP įgyvendinimą

Kiekvienais metais iki balandžio 30 dienos Lietuva turės pateikti EK MPA. Ją vertins EK ir teiks Tarybai bei Europos Parlamentui.

MPA – faktiniais duomenimis apie FSP įgyvendinimą grįstas dokumentas, kurio turinys turi užtikrinti galimybę EK įvertinti, ar šalis **faktiškai** laikosi reformų bei investicijų įgyvendinimo įsipareigojimų ir Tarybos patvirtintų

	<p>valdžios sektoriaus išlaidų augimo ribų (limitų). MPA pateikiama informacija turi sudaryti galimybę daugiašalei biudžeto priežiūrai įgyvendinant Europos semestrą ir užtikrinti valstybių narių vykdomos ekonominės ir fiskalinės politikos palyginamumą bei vienodą šalių traktavimą.</p> <p>Reikalavimai MPA turiniui pateikti Reglamento 21 straipsnyje, o platesnis reikalavimų MPA turiniui išaiškinimas – EK gairėse dėl FSP ir MPA turinio.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įvertinus tai, kad, įsigaliojus Reglamentui, nebeliko įpareigojimo ES valstybėms narėms rengti ir teikti EK Stabilumo programos ir Nacionalinės reformų darbotvarkės, ir tai, kad ne vėliau kaip iki 2025 m. balandžio 30 d. EK turės būti pateiktas pirmasis Lietuvos FSP, FSP nutarimo projektu siūloma nustatyti Lietuvos institucijų atsakomybę už FSP parengimą ir įgyvendinimą ir MPA parengimą.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reglamente numatyta, kad FSP yra politinio įsipareigojimo, apimančio daugumą valstybės valdymo sričių, o ne techninio pobūdžio dokumentas; • FSP turi būti itin glaudžiai susijęs su Vyriausybės programa ir jos įgyvendinimo priemonių planu ir ilgalaikiais nacionaliniais planavimo dokumentais; • FSP turinys, ypač reformų ir investicijų dalis, apima arba gali apimti visų ministerijų kompetencijos sritis; • LRVK koordinuoja tam tikrų planavimo dokumentų, pavyzdžiui, Nacionalinio pažangos plano, Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių plano, parengimą; • FSP pateiktos ir Tarybos patvirtintos valdžios sektoriaus išlaidų augimo ribos (limitai) turi būti įgyvendintos (neviršytos) nacionaliniu vidutinio laikotarpio biudžetu, <p>FSP nutarimo projektu siūloma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sudaryti Grupę iš ministerijų viceministrų ir (arba) ministerijų kanclerių, paskiriant LRVK atsakingą už Darbo grupės veiklos organizavimą ir techninį aptarnavimą; • pavesti Grupei spręsti FSP ir MPA rengimo metu iškilusius klausimus, pritarti FSP ir MPA projektams ir juos pateikti Vyriausybei svarstyti, sudaryti priemonių, reikalingų Europos Sąjungos Tarybos rekomendacijoms įgyvendinti, sąrašą, dalyvauti Seimui svarstant FSP ir MPA, pagal Reglamento 12 straipsnį inicijuoti ir užtikrinti dialogą su EK; • pavesti viešajai įstaigai Vyriausybės strateginės analizės centrui (toliau – STRATA), naudojantis ministerijų pateiktos informacijos ir planavimo dokumentų stebėsenos informacinėse sistemose kaupiama informacija ir duomenimis, parengti FSP ir MPA struktūrinės – investicijų dalies projektus, parengti FSP ir MPA projektus, apibendrinant struktūrinę ir fiskalinę dalis; FSP ir MPA projektus pateikti Grupei, techniškai organizuoti dialogą su EK; • Lietuvos Respublikos ministerijoms pagal kompetenciją dalyvauti Darbo grupės veikloje, STRATA teikti informaciją ir duomenis, reikalingus FSP ir MPA parengti. <p>Visas institucijoms siūlomų numatyti funkcijų, įgyvendinant Reglamento nuostatas, sąrašas pateiktas FSP nutarimo projekte.</p>

	<p>NRD nutarimo projektu panaikinamas nebeaktualus teisinis reguliavimas, susijęs su Nacionalinės reformų darbotvarkės rengimu ir įgyvendinimu.</p> <p>Tačiau, naujojoje ES ekonominės valdysenos sistemoje išliekant šaliai skirtoms Tarybos rekomendacijoms, FSP nutarimo projektu siūloma numatyti, kad Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija toliau (kaip iki šiol): (i) rengtų Lietuvai skirtos rekomendacijos (angl. <i>Country Specific Recommendations</i>, CSR) įgyvendinimo priemonių rinkinio projekto sudarymą; (ii) informaciją apie priemones ir jų įgyvendinimą pateiktų EK per CeSaR duomenų bazę.</p>
III. Priemonių kaštai	FSP nutarimo projekto rengimo metu nėra žinoma informacija apie galimas pildomas sąnaudas rengiant FSP ir MPA.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus Nutarimų projektus, bus aiškiai reglamentuota atsakomybė už Reglamento įgyvendinimą Lietuvoje ir atitinkamai jo įgyvendinimo funkcijų institucinis pasiskirstymas.

Nutarimų projektai neprieštarauja Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatom.

Nutarimų projektų numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimų projektais įgyvendinamas Reglamentas. Nutarimų projektai nėra notifikuotini EK pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Nutarimų projektuose neapibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimų projektus parengė Finansų ministerijos Finansų politikos departamento (direktorius Irmantas Mikulėnas, tel. +370 5 219 9342, el. p. irmantas.mikulenas@finmin.lt) Fiskalinės valdysenos skyriaus vedėja Eglė Radzevičienė (tel. +370 5 219 9361, el. p. egle.radzeviciene@finmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimų projektai, 6 lapai.
2. Atitikties lentelė, 9 lapai.

Finansų ministras

Rimantas Šadžius

Eglė Radzevičienė, tel. +370 5 219 9361, el. p. egle.radzeviciene@finmin.lt